

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 23C/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201674
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201674.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Adrianou Mazúchovou, v právnej veci žalobcu S. W., A.. XX.XX.XXXX, W. T. S. XXX, XXX XX T. S., zastúpeného právnym zástupcom Špireková & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, proti žalovanému 1/ G. S., A.. XX.XX.XXXX, W. T. S.Q. XXX, XXX XX T. S., žalovanému 2/ Q. S., A.. XX.XX.XXXX, W. T. S. XXX, XXX XX T. S., obaja právne zastúpení zástupcom Patrik Majerský, nar. 10.12.1976, bytom Slowackého 4663/14, 821 04 Bratislava, o určenie vlastníctva, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Súd žalovaným náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca ako člen Pozemkového spoločenstva - Dolná Trnávka sa podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu vo veľkosti 10992/2802870 k spoločným nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. T. S.Á. v prospech žalovaného 2/. Podanú žalobu odôvodňoval relatívnou neplatnosťou darovacej zmluvy, ktorú dňa 19.08.2019 v spojení s jej opravou zo dňa 24.10.2019 uzavreli žalovaní, predmetom ktorej bol prevod časti spoluvlastníckeho podielu žalovaného 2/ na žalovaného 1/, ktorý v čase uzavretia darovacej zmluvy nebol členom pozemkového spoločenstva, ani blízkou osobou žalovaného 2/. Podanú žalobu žalobca odôvodňoval s poukazom na § 40a Občianskeho zákonníka a s poukazom na porušenie predkupného práva podľa § 140 Občianskeho zákonníka, resp. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Žalobca ďalej uviedol, že ako vlastník podielov v pozemkovom spoločenstve mal záujem na odkúpení podielov žalovaného 2/, no z jeho strany k takejto ponuke nikdy nedošlo. Zároveň uviedol, že bol členom pozemkového spoločenstva už od jeho vzniku, a v prípade, že by mu žalovaný 2/ ponúkol svoj podiel, tento by okamžite odkúpil, prípadne prijal ako dar. Žalobca nemal vedomosť ako v danom prípade postupovať, preto sa informoval na pozemkovom a lesnom odbore Okresného úradu Žiar nad Hronom, a následne sa dovolal neplatnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy zo dňa 19.08.2019 priamo u žalovaných prostredníctvom písomnej korešpondencie. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.10.2005, sp. zn. 1Cdo/102/2005, podľa ktorého sa predkupné právo uplatňuje aj v prípade prevodu podielu na základe darovacej zmluvy. Žalobca poukázal na to, že nie je možné pripustiť obchádzanie inštitútu predkupného práva bezodplatnými prevodmi spoluvlastníckych podielov. Vzhľadom na uvedené mal žalobca za to, že pre nerešpektovanie predkupného práva je darovacia zmluva zo dňa 19.08.2019 relatívne neplatná, a preto žiadal, aby súd určil, že vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 10992/2802870 k spoločným nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k. ú. T. S. je žalovaný 2/.

2. Žalovaní so žalobou nesúhlasili. Vo svojom vyjadrení uviedli, že darovacia zmluva bola uzatvorená medzi príbuznými osobami, ktoré sa považovali za osoby navzájom blízke v zmysle ustanovenia § 116 Občianskeho zákonníka. Darca (žalovaný 2/) je strýkom žalovaného 1/ (obdarovaného). Žalovaní ďalej uviedli, že vzťahy medzi nimi boli a sú veľmi dobré a majú taký charakter, že ich možno navzájom považovať za blízke osoby, keďže ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich, by druhý z nich dôvodne pociťoval ako vlastnú. Žalovaný 2/ sa vzhľadom na takéto blízky vzťah, ako aj neformálne ústne dohody v rodine rozhodol darovať časť spoluvlastníckeho podielu na spoločných nehnuteľnostiach žalovanému 1/. Vzhľadom na uvedené žalovaní považujú uzavretú darovaciu zmluvu za platný právny úkon uskutočnený v zmysle zákona, v dôsledku čoho nemožno mať žiadne pochybnosti o vlastníctve spoluvlastníckych podielov na dotknutých spoločných nehnuteľnostiach. Žalovaní vo svojom vyjadrení poukázali na to, že žalobca je bývalým predsedom pozemkového spoločenstva a žalovaný 1/ je jeho súčasným podpredsedom. Ďalej uviedli, že žalobca bol nedávno neprávoplatne podmienenčne odsúdený za trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 Trestného zákona v súvislosti s trestnými činmi, ktorých sa dopustil vo funkcii predsedu pozemkového spoločenstva. Podanú žalobu je preto potrebné posudzovať v kontexte týchto skutočností, pričom žalobca ňou sleduje najmä jeho osobnú pomstu voči osobám, ktoré poukazovali na jeho nekalé konanie. Žalobu označili za šikanóznú a poukázali na nedobromyseľnosť žalobcu, ktorý podal obdobnú žalobu aj voči (súčasnému) predsedovi pozemkového spoločenstva (sp. zn. 28C/27/2022), pričom sa jednalo tiež o darovanie spoluvlastníckych podielov k spoločnej nehnuteľnosti medzi blízkymi osobami. V závere vyjadrenia na svoju obranu uviedli, že keďže v predmetnom prípade nedošlo k porušeniu predkupného práva, nakoľko išlo o darovanie medzi blízkymi osobami, nemôže existovať ani naliehavý právny záujem na žalobcom požadovanom určení vlastníctva, a preto by mala byť žaloba zamietnutá aj z tohto dôvodu.

3. Žalobca v žalobnej replike zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu, pričom spochybnil tvrdenia žalovaných o tom, že predmetnú darovaciu zmluvu uzavreli ako blízke osoby v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. Tvrdenia žalovaných o domáhaní sa neplatnosti právneho úkonu (darovacej zmluvy) z dôvodu „osobnej pomsty“ označil za účelové a nepravdivé. Ďalej poukázal na to, že trestný rozsudok v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4T/87/2021 nie je právoplatný, preto ho nemožno nazývať odsúdeným, pričom trestné konanie nemá žiaden súvis s prebiehajúcim konaním o určení vlastníctva. Žalobca nesúhlasil ani s tvrdením žalovaných, že nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže požadovaný rozsudok by predstavoval listinu, na základe ktorej by správa katastra vyznačila formou záznamu stav pred týmto úkonom, pričom práve požadovaným rozsudkom by sa odstránil stav neistoty v právnych vzťahoch medzi stranami sporu týkajúcich sa spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam.

4. Žalovaní v duplike zotrvali na svojom vyjadrení k žalobe. Predovšetkým zotrvali na tvrdení, že sú blízkymi osobami v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, preto pri uzavretí darovacej zmluvy k porušeniu predkupného práva nedošlo. Poukázali na to, že sú v rodinnom pomere - žalovaný 1/ je synovcom žalovaného 2/, resp. žalovaný 2/ je strýkom žalovaného 1/. Zároveň poukázali na to, že ich vzájomné vzťahy vždy boli veľmi dobré a mali taký charakter, že v čase uzavretia darovacej zmluvy, ako aj v súčasnosti, sa oni vzájomne považujú za blízke osoby, keďže ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich, by druhý z nich dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu. Ich vzájomný vzťah je založený na dôvere, pričom sa pravidelne stretávajú, prejavujú o seba záujem a navzájom si dlhodobo pomáhajú. Poukázali na to, že nielen oni navzájom, ale aj ich okolie ich považuje za blízke osoby, čo vyplýva z predložených čestných vyhlásení. Žalovaní zotrvali aj na svojom tvrdení o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a opätovne poukázali na závery rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 4T/87/2021 zo dňa 16.03.2022.

5. Na prejednanie žaloby súd nariadil pojednávanie na deň 07.12.2022, na ktorom žalobca zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu, pridržiavajúc sa svojich tvrdení uvedených v písomných podaniach doručených súdu. Žalobca zotrval na svojom tvrdení, že žalovaní nepreukázali tvrdenia o tom, že sú osoby navzájom blízke, pričom predložené čestné vyhlásenia nepovažoval za dostatočne dôveryhodné, a to s poukazom na skutočnosť, že ide o rodinných príslušníkov, resp. podpisy na nich neboli overené. Zároveň žalobca poukázal na to, že bol rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.11.2022, vydaným v trestnom konaní, spod obžaloby v celom rozsahu oslobodený.

6. Žalovaní na pojednávaní zotrvali na svojich písomných vyjadreniach. Vo svojich výpovediach zhodne uviedli, že sa navzájom považujú za blízke osoby, pričom poukázali na predložené čestné vyhlásenia,

vrátane vyhlásenia starostky obce, v ktorej bývajú. Žalovaný 1/ vo výpovedi uviedol, že ani samotný notár, ktorý spisoval darovaciu zmluvu, nespochybňoval skutočnosť, že sú blízkymi osobami, a ani nevidel zmysel v tom, aby strýko (žalovaný 2/) daroval predmetnú časť urbáru najskôr jeho otcovi (bratovi žalovaného 2/), a ten by ho následne daroval jemu (žalovanému 1/). Svoj vzťah k žalovanému 2/ označil za nadštandardný a blízky. Poukázal na to, že sa pravidelne navštevujú, pričom jeho dve maloleté deti sa dennodenne chodia hrať na dvor k strýkovi. K námietke žalobcu, že žalovaný 2/ na neho nepreviedol celý svoj podiel uviedol, že žalovaný 2/ chcel zostať členom pozemkového spoločenstva, preto previedol na neho len taký podiel, ktorý vyžaduje zákon, aby nedošlo k drobeniu pozemkov, čo im odporučil aj samotný notár. Aj žalovaný 2/ vo výpovedi uviedol, že vzťah so žalovaným 1/ je veľmi dobrý, bývajú na jednej ulici, veľmi často sa navštevujú, pretože deti žalovaného 1/ sa chodia hrať na jeho dvor, pričom si vzájomne pomáhajú ako rodina.

7. Podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podanou žalobou sa žalobca domáhal určenia, že žalovaný 2/ je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 10992/2802870 k spoločným nehnuteľnostiam podľa zákona č. 97/2013 Z. z., vedených na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie T. S., a to k pozemkom špecifikovaným v žalobnom návrhu. Vzhľadom na určovací charakter podanej žaloby sa súd skôr, ako by sa začal zaoberať vecou samou, zaoberal otázkou, či je u žalobcu na požadovanom určení daný naliehavý právny záujem. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je totiž podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, pričom prípadný záver súdu o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení predstavuje nedostatok brániaci súdu rozhodovať o merite veci a vedie vždy k zamietnutiu žaloby. Naproti tomu záver súdu, že na požadovanom určení je daný naliehavý právny záujem, rozhodnutie súdu vo veci samej nijako neprejudikuje, ale len umožňuje, aby sa súd v konaní zaoberal aj meritom veci s tým, že ak dôjde k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, podanej žalobe vyhovie, alebo ju ako nedôvodnú zamietne.

9. Žalovaní vo svojej obrane namietali, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, preto medzi stranami bola sporná aj samotná procesná prípustnosť podanej žaloby.

10. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP. Prípadnú neexistenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení treba považovať za nedostatok žalovateľnosti brániaci súdu rozhodovať o merite veci. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide vždy aj o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť nasledovať aj tak iné ďalšie konanie. Podľa ustálenej súdnej praxe naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná i iná žaloba. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, zťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha, teda žalobcu. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť existenciu svojho naliehavého záujmu, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah je alebo nie je, a na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši.

11. Žalobca existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odôvodňoval relatívnou neplatnosťou darovacej zmluvy zo dňa 19.08.2019 podľa § 40a Občianskeho zákonníka pre jej rozpor s § 140 Občianskeho zákonníka, resp. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách s poukazom na skutočnosť, že sa voči žalovaným dovolal relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy, a preto zápis v katastri nehnuteľnosti nesvedčí skutočnému právnemu stavu. Podľa ustálenej súdnej praxe naliehavý právny záujem súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti navrhovateľovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 17Co/161/2007 zo dňa 06.11.2007). Naliehavý

právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým (porovnaj R 17/1972; rovnako rozsudky Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4Obo/12/2008 zo dňa 19.01.2010 alebo sp.zn. 5Cdo/31/2011 zo dňa 06.12.2012). Určovací petít tak musí viesť k odstráneniu právnej neistoty žalobcu, pričom bez požadovaného určenia by bolo právne postavenie žalobcu neisté, alebo by bolo právo žalobcu ohrozené. Aktívne legitimovaným v konaní o určovacej žalobe je len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo/222/2010 zo dňa 14.03.2011).

12. Súd po právnom posúdení dospel k záveru, že podaná žaloba je procesne prípustná, keď existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je u žalobcu daná tým, že ako vlastníč spoluvlastníckeho podielu nadobudnutého darovacou zmluvou zo dňa 19.08.2019 je katastri nehnuteľností zapísaný žalovaný 1/, pričom podľa tvrdenia žalobcu nebolo pri prevode časti spoluvlastníckeho podielu zo žalovaného 2/ na žalovaného 1/ predmetnou darovacou zmluvou rešpektované predkupné právo ostatných spoluvlastníkov, vzhľadom na čo sa žalobca dovoľoval voči žalovaným relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy. O dôvodnosti, resp. účinnosti dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu je oprávnený rozhodnúť len súd. Rozhodnutie súdu o tom, kto je skutočným vlastníčom spoluvlastníckeho podielu k spoločným nehnuteľnostiam prevedeného predmetnou darovacou zmluvou má vplyv na odstránenie neistoty v právnom postavení strán sporu, nakoľko určenie okruhu spoluvlastníkov má vplyv na rozsah vzájomných práv a povinností všetkých spoluvlastníkov. Námietku žalovaných ohľadne neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súd preto nepovažoval za dôvodnú. Právny záujem zároveň musí byť nielen daný, ale musí byť aj naliehavý. Hoci s poukazom na skutočnosť, že žalovaný 1/ sa medzičasom už stal členom pozemkového spoločenstva aj na základe inej (ako predmetnej darovacej) zmluvy (vedený v časti W. listu vlastníctva XXX pod číslami XX, XX Y. XX) by mohlo vyvolať pochybnosti o naliehavosti právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko pokiaľ by súd žalobe vyhovel, je zrejmé, že žalovaný 2/ by opakovaným uzavretím darovacej zmluvy prevádzal svoj podiel už na člena pozemkového spoločenstva, a teda opakovaným uzavretím (identickej) darovacej zmluvy po tom ako sa žalovaný 1/ stal členom pozemkového spoločenstva (na základe iných zmlúv), by k porušeniu predkupného práva nemohlo dôjsť, prípadne by mohol žalovaný 2/ svoj spoluvlastnícky podiel previesť na svojho brata, ktorý je v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka jeho blízkou osobou, a ten následne na svojho syna - žalovaného 1/, ktorý by bol tiež osobou blízkou; zamietnutie žaloby len z tohto procesného dôvodu pre nedostatok naliehavosti právneho záujmu na požadovanom určení by podľa názoru súdu mohlo viesť k odmietnutiu spravodlivosti. Z dôvodu eliminovania možnosti zaťažiť konanie prípadnou vadou spočívajúcou v odmietnutí spravodlivosti, sa súd priklonil k záveru o procesnej prípustnosti podanej žaloby. Žalovaní však nesprávne namietali procesnú neprípustnosť žaloby pre jej nedôvodnosť. Rozhodnutie súdu o dôvodnosti, resp. nedôvodnosti žaloby totiž závisí na posúdení a vyhodnotení hmotnoprávných skutočností v merite veci, a nie posúdení procesných otázok.

13. Po prijatí záveru o procesnej prípustnosti podanej žaloby súd vykonal vo veci dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a po oboznámení s obsahom žaloby, podaniami strán sporu a po vypočutí strán sporu zistil tento skutkový a právny stav.

14. Z predloženej darovacej zmluvy na č. I. 48 až 51 spisu súd zistil, že dňa 19.08.2019 uzavreli žalovaný 2/ ako darca a žalovaný 1/ ako obdarovaný na notárskom úrade JUDr. Bohuslava Valacha v Novej Bani darovaciu zmluvu vo forme notárskej zápisnice, predmetom ktorej bol okrem iného aj prevod spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 10992/2802870 k spoločným nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX pre k.ú. T. S. zo žalovaného 2/ na žalovaného 1/.

15. Z vyjadrení strán sporu a predloženého LV č. XXX pre k.ú. T. S. na č. I. 8 až 13 spisu súd zistil, že darovacia zmluva zo dňa 19.08.2019 bola opravená dňa 24.10.2019, a jej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod číslom Q.-XXXX/XXXX. Na jej základe je žalovaný 1/ zapísaný ako vlastníč podielu v časti W. listu vlastníctva pod číslom XX.

16. Z LV č. XXX pre k.ú. T. S.Á. súd ďalej zistil, že žalovaný 1/ je zapísaný ako vlastníč podielov v časti W. listu vlastníctva aj pod číslom XX, a to na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12.05.2021, ktorej vklad bol povolený pod číslom Q.-XXXX/XXXX, ďalej pod číslom XX, a to na základe kúpnej zmluvy zo dňa 20.08.2020, ktorej vklad bol povolený pod číslom Q.-XXXX/XXXX, a aj pod číslom XX, a to na základe kúpnej zmluvy zo dňa 28.10.2021, ktorej vklad bol povolený pod číslom Q.-XXXX/XXXX.

17. Z LV č. XXX pre k.ú. T. S.Á. súd ďalej zistil, že vlastníkami podielov sú aj žalobca, a to pod poradovými číslami X, X a žalovaný 2/ pod poradovými číslami XX Y. XXX.

18. Zo zmluvy o pozemkovom spoločenstve vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti podľa § 5 zákona č.97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách zo dňa 23.02.2019 na č. I. 18 až 23 spisu súd zistil, že spoluvlastníci podielov spoločných nehnuteľností založili Pozemkové spoločenstvo - Dolná Trnávka, so sídlom Dolná Trnávka 125, 966 21 Dolná Trnávka. Podľa čl. I odsek 3 na prevod podielu spoločnej nehnuteľnosti medzi členmi spoločenstva sa nevzťahuje všeobecné ustanovenie o predkupnom práve, ak nejde o prevod podľa § 11 ods. 2 zákona o pozemkových spoločenstvách. Podľa odseku 4, ak vlastník podielu na spoločnej nehnuteľnosti prevádza spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, je povinný ho ponúknuť ostatným vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti; podiel možno ponúknuť prostredníctvom výboru. Ak o podiel neprejavia záujem ostatní vlastníci podielov alebo v ich mene spoločenstvo podľa odseku 6 tohto článku, môže ho predať tretej osobe.

19. Z výpisu z registra pozemkových spoločenstiev na č. I. 14 spisu súd zistil, že Pozemkové spoločenstvo-Dolná Trnávka, IČO: 42 196 612 je registrované pod číslom H.-XXXX/ZC.

20. Z predloženého zoznamu členov Pozemkového spoločenstva - Dolná Trnávka na č.I. 15 až 17 spisu z roku 2019 a vyjadrení strán súd zistil, že žalobca a žalovaný 2/ boli členmi pozemkového spoločenstva už pri jeho založení. Žalovaný 1/ sa stal členom pozemkového spoločenstva až v roku 2019, potom ako nadobudol časť podielu žalovaného 2/ darovacou zmluvou zo dňa 19.08.2019. Neskôr žalovaný 1/ nadobudol aj ďalšie spoluvlastnícke podiely zapísané na LV č. XXX pod poradovými číslami XX, XX Y. XX.

XX. Z listu žalobcu zo dňa 12.05.2022 označeného ako „Dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu - Darovacej zmluvy zo dňa 19.08.2019“ na č. I. 13b a 24 spisu a vyjadrení strán sporu súd zistil, že žalobca sa predmetnými listami doručenými žalovaným dovoľoval relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 19.08.2019 z dôvodu porušenia predkupného práva.

22. Z potvrdenia starostky obce Dolná Trnávka zo dňa 1.8.2022 na č. I. 46 spisu súd zistil, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú v rodinnom vzťahu, keďže žalovaný 2/ je strýkom žalovaného 1/. Z potvrdenia súd ďalej zistil, že ich vzájomné vzťahy sú korektné a blízke, pričom vzhľadom na vzájomné veľmi dobré vzťahy ich možno považovať za blízke osoby v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka.

23. Z čestného vyhlásenia žalovaných zo dňa 1.8.2022 na č. I. 47 spisu a z výpovedí žalovaných na pojednávaní súd zistil, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú v rodinnom vzťahu, keďže žalovaný 2/ je strýkom žalovaného 1/. Z vyhlásenia a z výpovedí žalovaných súd ďalej zistil, že ich vzájomné vzťahy boli vždy veľmi dobré a mali taký charakter už v čase uzavretia darovacej zmluvy, ako aj v súčasnosti, pričom vzhľadom na vzájomné veľmi dobré vzťahy sa navzájom považujú za blízke osoby v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, keďže ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich, by druhý pociťoval ako ujmu vlastnú.

24. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní súd zistil, že v trestnom konaní vedenom voči nemu na tunajšom súde pod sp. zn. 4T/87/2021 bol po podanom odvolaní voči odsudzujúcemu prvostupňovému rozsudku Krajským súdom v Banskej Bystrici spod obžaloby oslobodený.

25. Z čestných vyhlásení N. S., P. X., U.. Š. D., L. P., M. S., G.. E. P., P. Q. F. Y. L. S. na č. I. 73 až 80 spisu súd zistil, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú v rodinnom vzťahu, keďže žalovaný 2/ je strýkom žalovaného 1/. Z vyhlásení súd ďalej zistil, že majú dlhodobu vzájomne veľmi dobré vzťahy, v dôsledku čoho ich možno považovať za vzájomne blízke osoby, keďže ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich, by druhý pociťoval ako ujmu vlastnú, pričom prejavujú o seba záujem a navzájom si dlhodobu pomáhajú, navzájom si dôverujú a pravidelne sa stretávajú, okolie a ich známi ich považujú za blízke osoby, vzhľadom na čo sa žalovaný 2/ rozhodol žalovanému 1/ ako blízkej osobe darovať spoluvlastnícke podiely na spoločných nehnuteľnostiach v zmysle uzavretej darovacej zmluvy zo dňa 19.08.2019.

26. Pri právnom posúdení veci súd aplikoval predovšetkým nasledovné zákonné ustanovenia právnych predpisov:

Podľa § 40a zákona č.40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Podľa § 132 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 140 Občianskeho zákonníka, ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

Podľa § 628 Občianskeho zákonníka, darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

Podľa § 9 ods. 8 zákona č.97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach (ďalej len „zákon o pozemkových spoločnostiach“), ak vlastníč podielu na spoločnej nehnuteľnosti prevádza spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, je povinný ho ponúknuť ostatným vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti; podiel možno ponúknuť prostredníctvom výboru. Ak o podiel neprejavia záujem ostatní vlastníci podielov alebo v ich mene spoločnosť podľa odseku 10, možno ho previesť tretej osobe.

27. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca a žalovaný 2/ boli od počiatku členmi pozemkového spolčenstva Pozemkové spoločnosť - Dolná Trnávka, IČO: 42 196 612, ktoré bolo zriadené zmluvou o pozemkovom spoločnosti vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach, združujúcou vlastníkov podielov spoločných nehnuteľností, vrátane spoločných nehnuteľností vedených na LV č. XXX pre k.ú. T. S.. Sporné nebolo ani to, že dňa 19.08.2019 v znení jej opravy zo dňa 24.10.2019 bola medzi žalovaným 1/ ako obdarovaným a žalovaným 2/ ako darcom uzavretá vo forme notárskej zápisnice na notárskom úrade JUDr. Bohuslava Valacha v Novej Bani darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený pod číslom Q. XXXX/XXXX, na základe ktorej žalovaný 2/ previedol časť svojho spoluvlastníckeho podielu vo výške 10992/2802870 k spoločným nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX pre k.ú. T. S. na žalovaného 2/, na základe čoho sa žalovaný 2/ stal členom Pozemkového spoločnosti - Dolná Trnávka. Nesporné bolo aj to, že žalovaný 2/ je strýkom žalovaného 1/, resp. žalovaný 1/ je synovcom žalovaného 2/. Rovnako nesporné bolo aj to, že pred uzavretím darovacej zmluvy žalovaný 2/ neponúkol prevádzanú časť svojho podielu ostatným vlastníkom podielov v pozemkovom spoločnosti. Sporné medzi stranami sporu nebolo ani to, že sa žalobca listami zo dňa 12.05.2022 dovolával voči obom žalovaným relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy zo dňa 19.08.2019, a to s poukazom na tvrdenie o porušení predkupného práva.

28. Nakoľko žalovaní vo svojej obrane tvrdili, že sú osobami blízkymi v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na čo pri prevode spoluvlastníckeho podielu uzavretou darovacou zmluvou k porušeniu predkupného práva nedošlo, pričom žalobca toto tvrdenie žalovaných účinne poprel, zostalo medzi stranami sporné, či boli žalovaní v čase uzavretia predmetnej darovacej zmluvy blízkymi osobami v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. Dôkazné bremeno ohľadne tohto tvrdenia zaťažovalo v konaní žalovaných, ktorí toto tvrdenie na svoju obranu predniesli. V nadväznosti na vyriešenie otázky posúdenia vzájomného vzťahu medzi žalovanými, zostalo v konaní sporné aj to, či došlo k porušeniu predkupného práva, a či sa žalobca účinne a dôvodne dovolával relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy s poukazom na nerešpektovanie predkupného práva.

29. Pre rozhodnutie v merite veci tak bolo najpodstatnejšie posúdenie vzájomného vzťahu medzi žalovanými, t.j. posúdenie, či sa v čase uzavretia darovacej zmluvy jednalo o blízke osoby v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, nakoľko táto skutočnosť bola rozhodujúca pre vyvodenie záveru, či pri uzavretí darovacej zmluvy skutočne došlo k porušeniu ustanovenia § 140 Občianskeho zákonníka o predkupnom práve, resp. § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločstvách, a či sa žalobca účinne a dôvodne dovolával voči žalovaným relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy, a to s poukazom na posúdenie skutočnosti, či sa v prípade uzavretej darovacej zmluvy jednalo o prevod spoluvlastníckeho podielu medzi blízkymi osobami.

30. Žalobou uplatnený nárok súd posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o nadobúdaní vlastníctva, a to podľa § 132 v spojení s § 628, ktoré upravujú nadobúdanie vlastníctva darovacou zmluvou a náležitosti darovacej zmluvy, ako aj podľa ustanovení upravujúcich platnosť právnych úkonov, a to najmä s poukazom na § 40a v spojení s § 140 a § 116 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 8 zákona č. 9/2013 Z.z. o pozemkových spoločstvách.

31. V ustanovení § 140 Občianskeho zákonníka je všeobecne upravené zákonné predkupné právo, ktorého porušenie nemá za následok absolútnu, ale podľa § 40a iba relatívnu neplatnosť právneho úkonu. Predkupné právo vzniká priamo zo zákona, pričom predpokladom jeho vzniku je iba existencia spoluvlastníckeho vzťahu. Nie je pritom rozhodujúce na základe akej právnej skutočnosti spoluvlastnícky vzťah vznikol. Rozhodujúce je iba to, že daný vzťah je možné označiť ako spoluvlastnícky.

32. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ uzavreli dňa 19.08.2019 na notárskom úrade JUDr. Bohuslava Valacha v Novej Bani darovaciu zmluvu formou notárskej zápisnice, ktorej vklad bol povolený pod číslom Q. XXXX/XXXX, na základe ktorej žalovaný 2/ previedol okrem iného časť svojho spoluvlastníckeho podielu vo výške 10992/2802870 k spoločným nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX pre k.ú. T. S. na žalovaného 2/. Uzavretie darovacej zmluvy medzi žalovanými a jej vklad do katastra nehnuteľností nebolo medzi stranami sporné. Sporné nebolo ani to, že v čase uzavretia darovacej zmluvy žalovaný 1/ nebol členom pozemkového spolovenstva, a ani to, že žalobca sa listinami doručenými žalovaným dovolával relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy. Ako už súd uviedol, sporné zostalo tvrdenie, či pri uzavretí darovacej zmluvy došlo k porušeniu predkupného práva, keďže žalovaní tvrdili, že sú blízkymi osobami v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na čo sa pri predmetnej darovacej zmluve predkupné právo neuplatňovalo. Sporná teda zostala aj skutočnosť, či sa žalobca účinne dovolával relatívnej neplatnosti uzavretej darovacej zmluvy s poukazom na nerešpektovanie predkupného práva, resp. skutočnosť, či žalobca dôvodne namietal relatívnu neplatnosť predmetnej darovacej zmluvy. Najpodstatnejšie pre rozhodnutie bolo posúdenie vzájomného vzťahu medzi žalovanými a zistenie, či sa jednalo o osoby blízke. Keďže toto tvrdenie na svoju obranu v konaní predniesli žalovaní, dôkazné bremeno ohľadne preukázania pravdivosti tohto tvrdenia, t.j. tvrdenia, že sú blízkymi osobami, zaťažovalo žalovaných.

33. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalovaní uniesli dôkazné bremeno ohľadne ich tvrdenia, že predmetnú darovaciu zmluvu uzavreli ako osoby blízke v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. K tomuto záveru súd dospel po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení výpovedí žalovaných, v ktorých obaja žalovaní potvrdili, že si vzájomne dôverujú, ich vzájomné vzťahy sú nadštandardne dobré, často, takmer denne sa navštevujú, dlhodobo prejavujú o seba navzájom záujem a vzájomne si pomáhajú, vzhľadom na čo sa medzi nimi vytvorili trvalé a pevné vzájomné väzby. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaní sú v rodinnom vzťahu, keďže žalovaný 1/ je synovcom žalovaného 2/, resp. žalovaný 2/ je strýkom žalovaného 1/. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že kvalita ich rodinného vzťahu dosahuje takú intenzitu, že sa navzájom považujú za blízke osoby, čo mal súd preukázané nielen z ich vyjadrení a výpovedí, ale aj z ďalších predložených dôkazov, a to potvrdenia starostky obce a predložených čestných vyhlásení, z ktorých mal súd preukázané, že ich vzájomne blízky vzťah vníma aj ich širšie okolie. V konaní nebolo preukázané nič, čo by spochybnilo ich tvrdenie, že by ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich, pociťoval druhý ako svoju vlastnú. Súd preto po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaní sú osobami v rodinnom vzťahu, keďže sa jedná o strýka a synovca. Zároveň mal súd preukázané, že ich vzťahy boli v čase uzavretia darovacej zmluvy, a aj v súčasnosti sú vzájomne nadštandardne pozitívne, pričom ujmu, ktorú by utrpela jedna z nich, by druhá považovala ako vlastnú. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že v prípade žalovaných sa jedná o osoby blízke v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, pričom takýto vzťah medzi žalovanými existoval aj v čase uzavretia predmetnej darovacej zmluvy. Pri takomto prevode (medzi blízkymi osobami),

nemajú ostatní spoluvlastníci predkupné právo, čo vyplýva priamo z § 140 Občianskeho zákonníka. V danom prípade nemohlo dôjsť ani k porušeniu § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločnostiach, nakoľko toto ustanovenie sa aplikuje len pri prevodoch na tretie osoby, a keďže v danom prípade sa jednalo o prevod medzi blízkymi osobami, predkupné právo pri takomto prevode vylučuje priamo všeobecné ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že k porušeniu predkupného práva podľa § 140 Občianskeho zákonníka, ani porušeniu § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločnostiach pri uzavretí predmetnej darovacej zmluvy zo strany žalovaných nedošlo. Darovacia zmluva bola uzavretá platne, resp. nie je ani relatívne neplatná. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy zo strany žalobcu jeho listami zo dňa 12.05.2022 bolo preto nedôvodné a právne neúčinné. Tento úkon žalobcu nevyvolal žiadne právne účinky. Vzhľadom na to, že predmetnou darovacou zmluvou došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu medzi blízkymi osobami, k porušeniu predkupného práva nedošlo, preto súd podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

34. Nemožno pritom opomenúť, že darovacia zmluva pre svoju platnosť nevyžaduje formu notárskej zápisnice, ani to, že notár ako osoba znalá právnej úpravy mohla žalovaným, v prípade pochybnosti o tom, že sa jedná o osoby blízke, navrhnúť postup, ktorým by došlo k eliminovaniu možnosti prípadného porušenia predkupného práva, ktorý by spočíval v prevode spoluvlastníckeho podielu žalovaného 2/ najskôr na svojho brata a následne na jeho syna - žalovaného 1/, čím by sa vylúčila možnosť porušenia predkupného práva, keďže v oboch prípadoch by sa jednalo o osoby blízke priamo uvedené v § 116 Občianskeho zákonníka (jednalo by sa o súrodencu a následne o syna, t.j. príbuzného v priamom rade). Notár však k uvedenému postupu nepristúpil, a to práve s poukazom na skutočnosť, že aj on po oboznámení sa so skutkovými okolnosťami považoval žalovaných za osoby blízke, čo mal súd preukázané z výpovede žalovaného 1/.

35. Súd z dôvodu hospodárnosti nevykonal dokazovanie navrhnutým trestným spisom vedeným na tunajšom súde pod sp. zn. 4T/87/2021, a ani sa nezaoberal, resp. ani neprihliadal, a ani nehodnotil skutkové tvrdenia súvisiace s trestným konaním, nakoľko skutočnosti súvisiace s trestným konaním boli pre rozhodnutie o podanej žalobe bez právneho významu. Žalobca bol navyše odvolacím súdom v trestnom konaní spod obžaloby oslobodený. Skutočnosti uvádzané žalovanými v súvislosti s trestným konaním boli pre posúdenie platnosti uzavretej darovacej zmluvy, resp. pre posúdenie, či došlo k porušeniu predkupného práva právne irelevantné. Súd nevykonal ani žalovanými navrhnutý výsluch P. P., nakoľko skutočnosti súvisiace s postupom žalobcu voči nemu, neboli pre konanie o podanej žalobe relevantné. Z dôvodu hospodárnosti konania súd nevykonal ani výsluchy osôb, ktoré predložili súdu čestné vyhlásenia, nakoľko z výsluchov žalovaných a predložených písomných dôkazov mal skutočnosti relevantné pre rozhodnutie dostatočne preukázané, pričom o ich hodnovernosti nemal súd pochybnosť. Spochybňovanie pravdivosti čestných vyhlásení zo strany žalobcu len s poukazom na to, že sa jednalo o vyhlásenia osôb v príbuzenskom vzťahu, nemožno považovať za dôvodné, nakoľko skutočnosti osvedčujúce, že sa jedná o osoby blízke môžu dosvedčiť len osoby, ktoré obidve takéto osoby (v danom prípade žalovaných) dobre poznajú, vzhľadom na čo sa jedná spravidla o osoby v príbuzenskom vzťahu. Rovnako pravdivosť vyhlásení nemožno spochybniť len s poukazom na to, že podpisy vyhlasujúcich neboli osvedčené, keďže povinnosť osvedčenia podpisu zo žiadneho predpisu nevyplýva.

36. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, pričom súd z dôvodu hospodárnosti rozhodol súčasne aj o výške náhrady trov konania. Hoci súd žalobu zamietol, následkom čoho by vznikol žalovaným nárok na náhradu trov konania, z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalovaným v doterajšom priebehu konania žiadne trovy nevznikli, súd preto súčasne s rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s článkom 17 základných princípov CSP a publikovaného rozhodnutia R 72/2018 zároveň aj o výške trov konania a s poukazom na skutočnosť, že žalovaným žiadne trovy nevznikli rozhodol tak, že žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

39. Nakoľko súd žalovaným náhradu trov konania nepriznal, postup podľa § 262 ods. 2 CSP sa neuplatní a súd nebude po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodovať o výške trov konania samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Náležitosťou odvolania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).